

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Helene Bjerstedt

2023-10-25

vårt ärendenummer 2023/01846–4
ert ärendenummer

Till socialdepartementet
103 33 Stockholm
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Region Blekinges remissvar " Promemorian Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)"

Sammanfattning

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag och anser att utredningens huvudförslag som föreslås införas i hälso- och sjukvårdslagen kommer att:

- främja en sammanhållen primärvård med högre kontinuitet med möjlighet att utöva sitt särskilda samordningsansvar
- göra det möjligt att mer effektivt integrera digitala verktyg och arbetssätt i den ordinarie verksamheten
- bidra till kostnadseffektivitet för Region Blekinge

Region Blekinge anser att förslaget till viss del kan bidra till att underlätta huvudmännens förmåga att prioritera och styra den digitala utomlänsvården. Region Blekinges bedömning är att det snarare är bristen på tillgänglighet inom den egna regionen, än den faktiska ersättningsmodellen, som styr invånarnas konsumtion av digitala utomlänskontakter.

Region Blekinge stödjer förslagets intention att kostnaderna för digital utomlänsvård ska minska, genom kravet på bedömning av vårdbehovet införas, men ser en risk att förslaget ger ökad administration så att effekten uteblir.

Förslaget bidrar till att realisera målbilden för omställningen av hälso- och sjukvården där omställningen delvis ska ske med hjälp av ny teknik. Regionen ser positivt på att begreppet distanskontakt fastställs och att begreppet är teknikneutralt samt gäller för både primärvård och öppna mottagningar inom den specialiserade vården. Men regionen anser att även slutenvården ska omfattas. Genom att slutenvården exkluderas försvåras omställningen till nära vård. Förslagen kräver samverkan och tillit för att realiseras.

Regionen anser att förslagen som kopplar till ändrad lagstiftning går i linje med viljeinriktningen som staten presenterat gällande digitalisering av hälso- och sjukvården och att det är fördelaktigt att dessa inkluderas i hälso- och sjukvårdslagen, HSL. Region Blekinge anser att det behövs en helhetsöversyn av samtlig lagstiftning inom området för att skapa förutsättningar för en trygg och säker sammanhållen vård. Fortfarande finns utmaningar att inkludera de kommunala hälso- och sjukvårdsorganisationerna som behöver ha tillgång till samma digitala tjänster för att kunna en erbjuda sammanhållen vård till patienter som erhåller kommunal primärvård.

Region Blekinges ställningstagande i sin helhet

10.3 Begreppet distanskontakt definieras till "en vårdkontakt i öppen vård där hälso- och sjukvårdspersonalen och patienten är rumsligt åtskilda" och sådan vård ska kunna erbjudas inom patientens hemregion

Region Blekinge ställer sig positiv till att begreppet "distanskontakt" definieras och införs i hälso- och sjukvårdslagen, HSL, men regionen anser att även slutenvården ska omfattas.

Regionen anser att det standardiserade fastställandet av begreppet distanskontakt underlättar för hälso- och sjukvården att mäta och följa upp produktion och tillgänglighet. Idag inkluderas inte digitala besök i tillgänglighetsmätningar och tillhörande statistik vilket är gravt missvisande.

Region Blekinge ser att detta också kan skapa förutsättningar för den forskning som så väl behövs för att i förlängningen kunna ta fram kunskapsstöd och evidensbaserade arbetsätt där distanskontakter inkluderas.

10.4 Skyldighet för regionen att erbjuda distanskontakt om det inte bedöms vara nödvändigt att vården utförs genom fysisk kontakt

Region Blekinge anser att förslaget är positivt och nödvändigt samt underlättar och stärker det digitala erbjudandet till invånarna.

Regionen anser dock att all lagstiftning inom området bör ses över då befintlig lagstiftning upplevs fragmenterad vilket bidragit till att många regioner har erbjudit varierande tillgång till digitala tjänster, samtidigt som målsättningen är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Översynen bör inkludera även kommunerna som delproducenter av primärvård till patienter som erbjuds vård i hemmet.

Region Blekinge delar bedömningen om att privata vårdgivare bör ges möjlighet att verka från regionens digitala plattformar inklusive 1177 Direkt, då detta kan öka möjligheten till att all offentligt finansierad vård som ges inom regionen hålls ihop och ges mer jämlikt till invånarna.

10.4.1 Regionerna bör möjliggöra etablering av digitala vårdgivare inom öppen specialiserad vård

Region Blekinge tillstyrker förslaget.

10.5 Patientens hemregion är inte skyldighet att ersätta distanskontakten om den inte föregåtts av behovs- och lämplighetsbedömning

Region Blekinge tillstyrker förslaget men ser risker för ökad administration.

Region Blekinge delar bedömningen att Partnerskapet för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård bör tilldelas finansiering under två år för utformning av kriterier för behovs- och lämplighetsbedömning. Regionen vill också påtala vikten av att forskning inom området sker och att olika leverantörer, som tillhandahåller behovs- och lämplighetsbedömning, ges möjlighet att utveckla digitala tjänster så att kvaliteten i de lösningar som upphandlas kan öka.

10.6 Patienten ska betala hemregionens patientavgift

Region Blekinge tillstyrker förslaget men ser risk för ökad administration kopplat till regionens hantering av avgifter. SKR bör, för att underlätta anpassningen för regioner och vårdgivare, ges i uppdrag att säkerställa att regionerna enas om enhetliga patientavgifter.

Utredningens rekommendationer

Gällande ersättningsfrågor (10.7)

Region Blekinge instämmer i att det är lämpligt att regionerna bör se till att ersättningen ska vara teknikneutral. Regionen delar även bedömningen om att det är lämpligt att även överväga om den regionala definitionen av ”besök” bör ändras och breddas. Regionen anser att det bör göras i ett för samtliga regioner gemensamt uppdrag via SKR eller genom Partnerskapet för nationell kunskapsstyrning.

Dagens uppdelning (videobesök, chatkonversation, telefonkontakt) har varit ett hinder för att utveckla nya vårdtjänster och tillhörande betalningsrutiner. Det finns en risk med att telefonkontakt fortsatt ingår i distanskontaktbegreppet då det inte främjar digital vård.

Gällande tydligare krav och uppföljning (10.8)

Region Blekinge delar bedömningen att dessa förslag är rimliga.

Utredningens övriga förslag – myndighetsuppdrag m.m.

Utöver förslagen till lagändringar tillstyrker Region Blekinge dessa förslag.